

AKK - olika sätt att kommunicera

Kommunikation handlar om meningsfull gemenskap som bygger på ömsesidighet. Fungerande kommunikation är en grundläggande mänsklig rättighet som alla har, oavsett funktionsförmåga. Alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) är ett samlingsnamn för olika sätt att kommunicera.

Tecken och bildstöd är AKK som redan används på många förskolor. Exempel på AKK:

- Bilder, fotografier och symboler (GAKK - Grafisk AKK)
- Tecken från svenskt teckenspråk (TAKK - Tecken som AKK)
- Pratapparater och samtalsapparater.

Forskning och erfarenhet visar att AKK främjar kommunikationsutvecklingen och stimulerar tal- och språkutvecklingen. Barn med kommunikativa utmaningar utvecklas bäst när AKK introduceras så tidigt som vid 12 månaders ålder.

Kommunikation är en rättighet, varje barn ska:

- Vara delaktig i samspel med andra
- Tycka, fråga, välja och säga nej
- Få veta vad som händer.
- Utveckla sin kommunikation med tillgång till AKK

Fritt urval från: <https://www.asha.org/NJC/Communication-Bill-of-Rights/>

Enligt läroplanen (Lpfö, 18) ska vi erbjuda alla barn en stimulerande miljö där de får förutsättning att utveckla sitt språk. Förskolan ska också ta tillvara barnens nyfikenhet och intresse för att kommunicera på olika sätt. I en kommunikativ miljö erbjuder pedagogerna flera olika kommunikationssätt som kompletterar varandra och fungerar i olika situationer, dvs multimodal kommunikation.

Det är viktigt att reflektera kring sitt eget sätt att kommunicera. Det grundläggande förhållningssättet är att vara en aktiv lyssnare, betrakta alla barn som fullvärdiga samtalspartners och ge tid för kommunikation. Tecken, bilder och symboler stödjer lek, samspel och samtal. Om vi använder AKK med alla på ett naturligt sätt i vardagen säkerställer vi samtidigt att inget barn blir ensamt om sitt sätt att kommunicera.

För barn som har ett uttalat behov av AKK bör det alltid finnas ett nära samarbete med barnets vårdnadshavare. Det är vanligt att barn i språklig sårbarhet har kontakt med sjukvårdens logopedmottagning eller Barn- och ungdomshabilitering som kan stödja familjen i att komma igång och använda AKK.

Läs mer

Boel Heister Trygg *AKK i skolan: en pedagogisk utmaning: om alternativ och kompletterande kommunikation i förskola och skola*. Malmö SÖK, 2012

AKK i lärandet - för allas rätt att kommunicera: skrift om alternativ och kompletterande kommunikation, SPSM, 2014

[Film om kommunikation i förskolan](#), SPSM, 2016